EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

30. aprill 2009 *

Kohtuasjas C-75/08,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Court of Appeal'i (England and Wales) (Civil Division) (Ühendkuningriik) 8. veebruari 2008. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 21. veebruaril 2008, menetluses

The Queen, taotluse alusel, mille esitas:

Christopher Mellor

versus

Secretary of State for Communities and Local Government,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud J.-C. Bonichot (ettekandja), K. Schiemann, P. Kūris ja L. Bay Larsen,

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Christopher Mellor, esindajad: *barrister* R. Harwood ja s*olicitor* R. Buxton,

– Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: L. Seeboruth,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: P. Oliver ja J.-B. Laignelot,

olles 22. jaanuari 2009. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 175, lk 40; ELT eriväljaanne 15/01, lk 248), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiviga 2003/35/EÜ (ELT L 156, lk 17; ELT eriväljaanne 15/07, lk 466; edaspidi „direktiiv 85/337"), artikli 4 tõlgendamist.

2 See taotlus on esitatud C. Mellori ja Secretary of State for Communities and Local Government (edaspidi „Secretary of State") vahelises kohtuvaidluses, mille ese on küsimus, kas on vaja põhjendada siseriikliku pädeva ametiasutuse poolt vastu võetud otsust, mille kohaselt ei ole keskkonnamõju hindamine (edaspidi „KMH") vajalik haigla ehitusloa taotluse uurimisel, mis on direktiivi 85/337 II lisasse kuuluv projekt.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

3 Direktiivi 85/337 artikli 2 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et enne loa andmist hinnatakse muu hulgas oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada võivaid projekte.

Sellised projektid on määratletud artiklis 4.”

4 Direktiivi 85/337 artikkel 4 sätestab:

„1. Kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti, hinnatakse I lisas loetletud töid artiklite 5–10 kohaselt.

2. Kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti, teevad liikmesriigid II lisas loetletud tööde puhul:

a) üksikjuhtumite uurimise

või

b) endi kehtestatud künniste või tingimuste

abil kindlaks, kas tööd hinnatakse artiklite 5–10 kohaselt.

Liikmesriigid võivad teha otsuse kohaldada mõlemaid alapunktides a ja b nimetatud võimalusi.

3. Lõike 2 alusel üksikjuhtumeid uurides või künniseid või tingimusi kehtestades võetakse arvesse asjakohaseid III lisas sätestatud valikutingimusi.

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevate asutuste lõike 2 kohane otsus avalikustatakse."

5 Direktiivi 85/337 artikkel 6 sätestab:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et asutustele, kes on oma teatavate keskkonnaülesannete tõttu tulevikus tööga tõenäoliselt seotud, antakse võimalus avaldada oma arvamust töö kavandaja esitatud teabe ja teostusloa taotluse kohta. Selleks määravad liikmesriigid asutused, kellega tuleb nõu pidada kas üldiselt või olukorrakohaselt. Artikli 5 kohaselt kogutud teave edastatakse kõnealustele asutustele. Nõupidamise üksikasjaliku korra kehtestavad liikmesriigid**.**

2. Üldsust teavitatakse kas avalike teadaannete abil või muul kohasel viisil, näiteks olemasolu korral elektroonilise ajakirjanduse abil, järgmistest küsimustest artikli 2 lõikes 2 osutatud keskkonnaalaste otsuste tegemise korra varases etapis ja hiljemalt siis, kui teavet saab nõuetekohaselt esitada:

a) teostusloa taotlus;

b) tõsiasi, et projekti keskkonnamõju tuleb hinnata […];

[…]

d) võimaliku otsuse laad ja olemasolu korral otsuse eelnõu;

[…]

f) teadaanne selle kohta, millal, kus ja kuidas tehakse asjakohane teave kättesaadavaks;

g) üksikasjad käesoleva artikli lõike 5 kohase üldsuse kaasamise korra kohta.

3. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehakse mõistlike tähtaegade piires kättesaadavaks järgmine:

a) mis tahes artikli 5 kohaselt kogutud teave;

b) kooskõlas siseriiklike õigusaktidega peamised aruanded ja nõuanded, mis on pädevale asutusele või pädevatele asutustele esitatud ajal, mil asjaomast üldsust teavitati käesoleva artikli lõike 2 kohaselt;

c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ (keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta) sätete kohaselt muu kui käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud teave, mis on vajalik otsuse tegemiseks vastavalt artiklile 8 ja mis saab kättesaadavaks alles pärast seda, kui asjaomast üldsust on käesoleva artikli lõike 2 kohaselt teavitatud.

4. Asjaomasele üldsusele antakse õigeaegsed ja tõhusad võimalused võtta osa artikli 2 lõikes 2 nimetatud keskkonnaalaste otsuste tegemise korrast ning selleks antakse üldsusele õigus esitada pädevale asutusele või pädevatele asutustele märkusi ja arvamusi, kui selleks on enne teostusloa taotluse kohta otsuse tegemist veel võimalus.

5. Üldsuse teavitamise (näiteks müürilehtede kasutamine teatavas ümbruskonnas, avaldamine kohalikes ajalehtedes) ning asjaomase üldsusega konsulteerimise (näiteks kirjalike esildiste või avalike küsitluste teel) üksikasjaliku korra määravad kindlaks liikmesriigid.

6. Menetluse eri etappideks nähakse ette mõistlikud tähtajad, jättes piisavalt aega üldsuse teavitamiseks ja asjaomase üldsuse ettevalmistuseks ja tõhusaks kaasamiseks keskkonnaalaste otsuste tegemisse vastavalt käesoleva artikli sätetele.”

6 Direktiivi 85/337 artikkel 9 sätestab:

„1. Kui teostusloa andmise või andmatajätmise otsus on tehtud, teatab pädev asutus või teatavad pädevad asutused sellest üldsusele asjakohases korras ja avalikustavad järgmise teabe:

– otsuse sisu ja kõik sellele lisatud tingimused;

– otsuse aluseks olevad peamised põhjused ja kaalutlused pärast üldsuse väljendatud murede ja arvamustega tutvumist, sealhulgas teave üldsuse kaasamise korra kohta;

– vajaduse korral kirjeldus olulise kahjuliku mõju vältimise, vähendamise ja võimaluse korral kõrvaldamise meetmetest.

2. Pädevad asutused teavitavad kõiki liikmesriike, kellega on artikli 7 kohaselt nõu peetud, ning edastavad neile käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe.

Asjaomased liikmesriigid tagavad, et see teave tehtaks nende territooriumi asjaomasele üldsusele nõutaval viisil kättesaadavaks."

7 Direktiivi 85/337 artikkel 10a sätestab:

„Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas siseriikliku õigussüsteemiga oleks asjaomasel elanikkonnal:

a) kellel on küllaldane huvi, või teisel juhul,

b) kelle õigust on kahjustatud, kui liikmesriigi menetlusseadus seab selle eeltingimuseks,

juurdepääs kaebuste lahendamisele kohtus või mõnes muus sõltumatus ja erapooletus organis, mis on seaduslikult asutatud, et vaidlustada otsuste, seaduste ja puuduste sisulist või protseduurilist seaduslikkust seoses käesoleva direktiivi sätete kohase üldsuse kaasamisega.

Liikmesriigid määravad kindlaks, mis etapis võib otsuseid, seadusi või puudusi vaidlustada.

[…]".

Siseriiklikud õigusnormid

8 Direktiiviga 85/337 ette nähtud eeskirjad KMH kohta on algselt üle võetud The Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects) Regulations'iga 1988 (*Statutory Instrument* 1988/1199; 1988. aasta linna- ja maapiirkonna planeerimise eeskirjad keskkonnamõju hindamise kohta).

9 Pärast direktiivi 85/337 algse versiooni muutmist nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiviga 97/11/EÜ (EÜT L 73, lk 5; ELT eriväljaanne 15/03, lk 151) asendati need eeskirjad The Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations'iga 1999 (*Statutory Instrument* 1999/293; 1999. aasta linna- ja maapiirkonna planeerimise eeskirjad keskkonnamõju hindamise kohta (Inglismaa ja Wales)), mida omakorda muudeti The Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations'iga 2006

(*Statutory Instrument* 2006/3295; 2006. aasta linna- ja maapiirkonna planeerimise eeskirjad keskkonnamõju hindamise kohta (Inglismaa ja Wales); edaspidi „KMH eeskirjad”).

10 KMH eeskirjade lisad 1–3 vastavad direktiivi 85/337 I–III lisale.

11 KMH eeskirjade artikli 2 lõikes 1 on sätestatud, et „KMH taotlus” tähendab „taotlust KMH arendusprojektile ehitusloa saamiseks”, see tähendab arendusprojektile, mille jaoks on KMH vajalik.

12 Selle sätte tähenduses on „KMH arendusprojekt”:

„(a) lisa 1 alla kuuluv arendusprojekt;

või

(b) lisa 2 alla kuuluv arendusprojekt, millel võib selle laadi, suuruse või asukoha tõttu olla oluline keskkonnamõju.”

13 KMH eeskirjade artikli 2 lõikest 1 tuleneb, et arendusprojekt on „eeskirjade lisa 2 alla kuuluv arendusprojekt”, kui:

„[…] [selle] kirjeldus on esitatud lisa 2 tabeli veerus 1, see ei kujuta endast erandit ja kui:

(a) selle arendusprojekti mis tahes osa teostatakse tundlikus piirkonnas;

või

(b) selle arendusprojektiga seoses on ületatud või täidetud mõni tabeli veerus 2 loetletud künnis või kriteerium”.

14 KMH eeskirjade lisa 2 punkti 10 alapunkt b käsitleb „Linnapiirkonna arendusprojekte” (veerg 1), mille maa-ala on suurem kui 0,5 hektarit (veerg 2).

15 KMH eeskirjade artikli 2 lõike 1 punkti h kohaselt moodustavad looduskaunid piirkonnad (*area of outstanding natural beauty*) „tundlikud piirkonnad”.

16 KMH eeskirjade artikli 4 lõikest 2 tuleneb, et lisa 2 alla kuuluvat arendusprojekti peetakse KMH arendusprojektiks, see tähendab arendusprojektiks, millele on vajalik KMH, kui taotleja esitab KMH eeskirjade kohase „keskkonnaaruande" või kui kohalik planeerimisasutus annab taotluse alusel või omal algatusel arvamuse, et arendusprojekti puhul on tegemist KMH arendusprojektiga.

17 Juhul kui lisa 2 alla kuuluva arendusprojekti ehitusloa taotlusega ei ole keskkonnaaruannet kaasas, annab KMH vajalikkuse kohta arvamuse kohalik planeerimisasutus või teeb otsuse Secretary of State.

18 KMH eeskirjade artikli 2 lõike 1 järgi:

– arvamus KMH vajalikkuse kohta (*screening opinion*) on „pädeva planeerimisasutuse kirjalik arvamus, kas arendusprojekti puhul on tegemist KMH arendusprojektiga", ja

– otsus KMH vajalikkuse kohta (*screening direction*) on „Secretary of State'i otsus selle kohta, kas arendusprojekti puhul on tegemist KMH arendusprojektiga".

19 KMH eeskirjade artikli 4 lõike 3 kohaselt on Secretary of State'i otsus keskkonnaaruande ning kohaliku planeerimisameti arvamuse suhtes ülimuslik.

20 Vastavalt KMH eeskirjade artikli 5 lõikele 4 antakse arvamus KMH vajalikkuse kohta kolme nädala jooksul või kokkuleppel hiljem.

21 KMH eeskirjade artikli 5 lõike 6 kohaselt võib juhul, kui õigusaktis ettenähtud tähtaja jooksul ei ole antud arvamust KMH vajalikkuse kohta või kui on antud arvamus, et tegemist on KMH arendusprojektiga, arvamust taotlenud isik või ehitusloa taotleja paluda Secretary of State'ilt otsust KMH vajalikkuse kohta.

22 KMH eeskirjade artikli 4 lõike 6 kohaselt lisatakse juhul, kui antakse arvamus või tehakse otsus, et arendusprojekti puhul on tegemist KMH arendusprojektiga, „[…] sellele arvamusele või otsusele kirjalik selgitus, kus on selgelt ja täpselt esitatud sellisele järeldusele jõudmise põhjused".

23 Vastavalt eeskirjade artikli 4 lõikele 5 tuleb KMH vajalikkuse otsustamisel võtta arvesse KMH eeskirjade lisas 3 loetletud kriteeriume.

24 KMH eeskirjade lisas 3 sätestatud kriteeriumide seas on muu hulgas:

– „Arendusprojekti laad";

– „Arendusprojekti asukoht", ja

– „Võimaliku mõju laad”.

25 KMH eeskirjad ei sätesta siiski, et otsuse või arvamuse põhjuste esitamine oleks vajalik juhul, kui kõne all oleva arendusprojekti puhul ei ole tegemist KMH arendusprojektiga.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

26 Eelotsuse kohaselt esitas Partnerships in Care (edaspidi „PiC”) kohalikule planeerimisvaldkonnas pädevale ametiasutusele, Harrogate Borough Council'ile (edaspidi „Council”) 2004. aasta oktoobris taotluse ehitusloa saamiseks, et ehitada HMS Forest Moor'ile, mis asub maapiirkonnas keset Nidderdale'i looduskaunist piirkonda (*Nidderdale Area of Outstanding Natural Beauty*) ning kus paikneb endine mereväebaas, psühhiaatriahaigla. Ehitusluba anti 2005. aasta augustis.

27 Pärast kohaliku elaniku poolt kaebuse esitamist tühistas High Court of Justice (England and Wales), Queen's Bench Division (edaspidi „High Court”), 5. aprillil 2006 ehitusloa põhjendusel, et Council ei andnud arvamust KMH vajalikkuse kohta.

28 KMH eeskirjade artikli 5 alusel taotlesid PiC-i ehituskonsultandid 7. juulil 2006 Councililt arvamust KMH vajalikkuse kohta.

29 Residents for the Protection of Nidderdale (elanike ühing Nidderdale'i kaitseks) saatis 24. juulil 2006 Councilile kirja, milles väideti, et KMH on kohustuslik.

30 Council saatis 25. augustil 2006 oma arvamuse, milles leidis, et kavandatud arendusprojektil ei ole olulist keskkonnamõju ning sellest tulenevalt ei ole nõutav KMH läbiviimine.

31 C. Mellor saatis ühingu Residents for the Protection of Nidderdale nimel 4. septembril 2006 Councilile kirja, milles väitis, et arvamus oleks pidanud ette nägema KMH läbiviimise.

32 Tuginedes Councili 25. augusti 2006. aasta arvamusele esitas PiC põhikohtuasjas kõne all oleva ehitusloa taotluse 3. oktoobril 2006.

33 Kuna PiC-i ehituskonsultantidele oli teatatud, et Council muudab oma arvamust KMH vajalikkuse kohta, saatsid nad 20. oktoobril 2006 kirja Government Office for Yorkshire and the Humber'ile, paludes Secretary of State'i otsust KMH vajalikkuse kohta.

34 Council muutis oma seisukohta, andes 23. oktoobril 2006 uue arvamuse, milles ta leidis C. Mellori esitatud teabe alusel ja pärast uute konsultatsioonide läbiviimist, et KMH läbiviimine on vajalik.

35 Pärast PiC-i pöördumist tegi Secretary of State 4. detsembril 2006 otsuse, milles ta oli viimase Councili arvamusega KMH vajalikkuse kohta vastupidisel seisukohal.

36 Pärast seda, kui Secretary of State leidis, et kõnealune arendusprojekt on KMH eeskirjade „lisa 2 alla kuuluv arendusprojekt", tegi ta järgmise otsuse:

„Secretary of State'i arvates ning KMH eeskirjade lisas 3 loetletud valikukriteeriume ja ühingu Residents for the Protection of Nidderdale nimel esitatud C. Mellori avaldusi silmas pidades ei ole kavandatud ehitusprojektil siiski tõenäoliselt olulist keskkonnamõju selliste tegurite tõttu nagu selle laad, suurus või asukoht.

Kasutades talle KMH eeskirjade artikli 6 lõikega 4 antud volitusi, otsustab Secretary of State, et Teie taotluses ja sellele lisatud dokumentides kirjeldatud kavandatud arendusprojekt ei ole „KMH arendusprojekt" KMH eeskirjade tähenduses. Järelikult ei ole piiratud arendusõigusi, mis Teie kavandatud arendusprojektil võivad olla Town and Country Planning (General Permitted Development) Order'i 1995 (1995. aasta linna- ja maapiirkonna planeerimise määrus arendusprojektide üldlubade kohta) alusel.

Seda otsust arvestades võib mainitud ehitusloa taotluse menetlemist jätkata ilma keskkonnaaruannet esitamata."

37 C. Mellor esitas 20. veebruaril 2007 High Courtile kaebuse Secretary of State'i otsuse peale, millega nõudis otsuse tühistamist.

38 Võttes arvesse, et alates Court of Appeal'i (England and Wales) (Civil Division; edaspidi „Court of Appeal") kohtuotsusest R *vs.* Secretary of State for the Environment, Transport and the Regions ex p Marson (1998) on väljakujunenud kohtupraktika seisukohal, et esiteks ei ole KMH vajalikkuse kohta otsuse tegemisest keeldumist vaja põhjendada ja teiseks juhul, kui sellise otsuse põhjendamine on kohustuslik, on tavaliselt Secretary of State'i poolt antud põhjendused piisavad, jättis High Court otsust tegemata kaebuse rahuldamata.

39 Neil asjaoludel, otsustas põhikohtuasja lahendav Court of Appeal menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [direktiivi 85/337] artikli 4 alusel peavad liikmesriigid tegema üldsusele teatavaks põhjused, miks nad on leidnud, et [nimetatud direktiivi] II lisas loetletud töid ei ole vaja hinnata [selle] direktiivi artiklite 5–10 kohaselt?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, kas siis Secretary of State'i 4. detsembri 2006. aasta kirja sisu täitis selle nõude?

3. Kui vastus esimesele küsimusele on eitav, milline on siis põhjuste esitamist puudutava nõude ulatus käesoleval juhul?"

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

40 Oma esimese küsimusega tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas direktiivi 85/337 artiklit 4 tuleb tõlgendada selliselt, et liikmesriikidel on kohustus teha üldsusele teatavaks põhjused, miks nad on leidnud, et nimetatud direktiivi II lisas loetletud tööde suhtes ei ole KMH-d vaja läbi viia.

Euroopa Kohtule esitatud märkused

41 Põhikohtuasja kaebuse esitaja leiab, et otsus, mille kohaselt ei ole KMH vajalik, peab tingimata olema piisavalt põhjendatud, selleks et tagada tõhus keskkonna õiguskaitse ja kodanike õiguste kaitse.

42 Ta väidab, et seda küsimust on juba uuritud Euroopa Kohtu 10. juuni 2004. aasta otsuses kohtuasjas C-87/02: komisjon *vs.* Itaalia (EKL 2004, lk I-5975, punkt 49), milles Euroopa Kohus leidis, et Itaalia Vabariik pani toime rikkumise, kuna ta jättis põhjendamata dekreedi, millega ta otsustas, et nimetatud asjas kõnealuse projekti puhul ei ole vajalik KMH läbiviimine.

43 Ta rõhutab lisaks, et oma otsuse põhjendamise vajadust kinnitavad ka 1997. aastal direktiivi 85/337 sisse viidud muudatused. Lisaks sellele nõuab nimetatud direktiiv alates nendest muudatustest, et pädev ametiasutus võtaks arvesse – nagu see tuleneb

direktiivi artikli 4 lõikest 3 – asjakohaseid direktiivi III lisas nimetatud valikukriteeriume, selleks et hinnata, kas direktiivi II lisasse kuuluva projekti puhul on KMH vajalik, ning nõuab tulenevalt nimetatud artikli 4 lõike 4 sätetest, et KMH vajalikkuse kohta tehtud otsus tuleb üldsusele kättesaadavaks teha. Niisiis ei saa üldsus hinnata selle otsuse seaduslikkust juhul, kui otsuse põhjendusi ei ole talle teatavaks tehtud.

44 Ühendkuningriigi valitsus märgib esiteks, et vastupidi muudele keskkonnaalastele ühenduse teisese õiguse sätetele ei sätesta direktiivi 85/337 artikkel 4 mingit kohustust KMH läbiviimise vajalikkuse kohta tehtavat otsust põhjendada. Ta järeldab sellest, et ühenduse seadusandja ei ole vabatahtlikult nimetatud otsuse põhjendamise kohustust ette näinud.

45 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik väidab teiseks, et vaadeldavas põhikohtuasjas ei saa nõustuda argumentatsiooniga, mille alusel tehti eespool viidatud Euroopa Kohtu otsus komisjon *vs.* Itaalia, kuna kohtuasjas, milles see otsus tehti, põhines rikkumine sellel, et puudus igasugune teave, mis võimaldaks kinnitada, et pädev ametiasutus on viinud läbi siseriiklikus õiguses kooskõlas direktiivi 85/337 artikli 4 lõikega 2 sätestatud kontrolli, kas kõnealuse projekti puhul on KMH vajalik või mitte. Etteheidetud rikkumine ei seisnenud otsuse jätta projekti puhul selline hindamismenetlus kohaldamata põhjenduse puudumises.

46 Euroopa Ühenduste Komisjon ei nõustu tõlgendusega, mille annab Ühendkuningriik eespool viidatud kohtuotsusele komisjon *vs.* Itaalia, tuues täpsemalt välja, et hoolimata sellest, et nimetatud kohtuotsuse punktis 49 puudub sõna „põhjendus", nähtub sellest punktist selgelt, et pädev ametiasutus peab ühel või teisel viisil viitama teabele, mis näitaks, et ta kohaldas õigeid kriteeriume ja võttis arvesse asjakohaseid tegureid. See nõue võrdub põhjendamiskohustusega.

47 Komisjon väidab lisaks, et direktiivist 97/11 tulenevad muudatused, täpsemalt liikmesriikide kohustus vastavalt direktiivi 85/337 artikli 4 lõikele 4 avalikustada otsus KMH läbiviimise või läbi viimata jätmise kohta, muudavad nende otsuste põhjendamiskohustuse veelgi vajalikumaks. Kui kõnealustes otsustes puuduks piisav põhjendus, kaotaks nimetatud kohustus komisjoni arvates mõtte.

Euroopa Kohtu vastus

48 Direktiivi 85/337 eesmärk on eelkõige, nagu on viidatud ka selle põhjenduses 5, kehtestada keskkonnamõju hindamise üldpõhimõtted suure keskkonnamõjuga riiklike ja eraprojektide suhtes, et täiendada ja koordineerida neid projekte reguleerivaid teostusloa andmise menetlusi.

49 Direktiiv 85/337 sätestab, et teatud tööde puhul, mis on loetletud I lisas, on sellise hindamise läbiviimine kohustuslik.

50 Seevastu II lisas loetletud tööde keskkonnamõju tuleb hinnata üksnes siis, kui neil on oluline mõju keskkonnale, ning direktiiv 85/337 jätab liikmesriikidele selles osas kaalutlusruumi. Siiski on selline kaalutlusruum piiratud direktiivi 85/337 artikli 2 lõikes 1 sätestatud liikmesriikide kohustusega viia läbi hindamine oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada võivate projektide puhul (vt selle kohta 24. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-72/95: Kraaijeveld jt, EKL 1996, lk I-5403, punkt 50, ja 23. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-486/04: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2006, lk I-11025, punkt 53).

51 Seega tuleneb direktiivi 85/337 eesmärkidest, et kui siseriiklikele pädevatele asutustele esitatakse direktiivi II lisas loetletud projekti teostusloa taotlus, peavad nad läbi viima eriuurimise, et teada saada, kas võttes arvesse direktiivi III lisas loetletud kriteeriume, on vaja läbi viia KMH.

52 Nagu Euroopa Kohus märkis oma eespool viidatud 10. juuni 2004. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Itaalia, rikkus Itaalia Vabariik direktiivist 85/337 tulenevaid kohustusi, kuna Euroopa Kohtule esitatud kogu teabest nähtus, et pädevad asutused ei viinud hindamise vajaduse kohta läbi Itaalia seadusandlusega direktiivi 85/337 artikli 4 lõigete 2 ja 3 kohaldamiseks sätestatud „eelkontrolli".

53 Nimetatud kohtuotsuses oli kõne all direktiivi 85/337 artikli 4 lõikest 2 tulenev kohustus enne hindamisest vabastava otsuse vastuvõtmist kindlaks teha, et projekti puhul ei ole hindamine vajalik.

54 Kuna mitte ükski asjaolu Euroopa Kohtule esitatud toimikus ei tõenda, et selline uurimine oleks ringtee projektile loa andmise haldusmenetluse käigus aset leidnud, otsustas Euroopa Kohus, et on toimunud komisjoni poolt väidetud direktiivist 85/337 tulenev liikmesriigi kohustuste rikkumine.

55 Lisaks on Euroopa Kohus sama kohtuotsuse punktis 49 täpsustanud, et otsuses, millega pädev ametiasutus võtab seisukoha, et projekti omadused ei eelda KMH-d, peab

sisalduma või sellele peab olema lisatud kogu teave, mis võimaldab kontrollida, kas see põhineb piisaval eelkontrollil, mis on läbi viidud kooskõlas direktiivi 85/337 nõuetega.

56 Siiski ei tulene ei direktiivist 85/337 ega Euroopa Kohtu praktikast ja eelkõige nimetatud kohtuotsusest, et otsus, mille kohaselt ei ole projekti suhtes vajalik läbi viia KMH-d, peaks sisaldama põhjusi, miks pädev ametiasutus leidis, et hindamine ei ole vajalik.

57 Ometi tuleneb sellest, et nii kolmandatel isikutel kui ka huvitatud haldusasutustel peab olema võimalus teada saada, kas pädev ametiasutus on siseriiklikus õiguses sätestatud eeskirjade alusel kontrollinud, kas KMH on vajalik või mitte.

58 Lisaks peab nii huvitatud isikutel kui ka muudel siseriiklikel ametiasutustel olema võimalus nõuda pädevalt ametiasutuselt nimetatud kontrollimise kohustuse täitmist, pöördudes vajaduse korral kohtusse. See nõue võib väljenduda – nagu põhikohtuasjas – võimalusena esitada kaebus otse otsuse peale KMH-d mitte läbi viia.

59 Sellega seoses eeldab kohtuliku kontrolli tõhusus, mis peab hõlmama vaidlustatud otsuse põhjenduste õiguspärasust, üldiselt seda, et asjaga tegelev kohus võib nõuda pädevalt ametiasutuselt oma põhjenduste avalikustamist. Kuid juhul, kui on tegemist ühenduse õigusest tuleneva õiguse tõhusa kaitse tagamisega, on samuti vajalik, et huvitatud isikud saaksid seda õigust kaitsta võimalikult headel tingimustel ning saaksid täielikult informeerituna võimaluse otsustada, kas kaebuse esitamine kohtusse on neile kasulik. Sellest tuleneb, et sellises olukorras on siseriiklikul pädeval ametiasutusel kohustus neile teatavaks teha keeldumise aluseks olevad põhjused, seda kas otsuses endas või nende taotlusel hilisema teabena (vt 15. oktoobri 1987. aasta otsus kohtuasjas 222/86: Heylens jt, EKL 1987, lk 4097, punkt 15).

60 See hilisem teave võib olla mitte ainult kindlate põhjenduste avaldamise vormis, vaid vastuseks esitatud taotlusele võib kättesaadavaks teha asjakohase teabe ja dokumendid.

61 Eeltoodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 85/337 artiklit 4 tuleb tõlgendada selliselt, et ei ole nõutav, et otsus ise, millega leitakse, et nimetatud direktiivi II lisas loetletud tööde puhul ei ole KMH vajalik, sisaldaks põhjusi, mille alusel pädev ametiasutus leidis, et KMH ei ole vajalik. Kuid kui huvitatud isik seda taotleb, on pädeval ametiasutusel kohustus huvitatud isikut teavitada põhjusest, millest tulenevalt selline otsus tehti, või teha kättesaadavaks asjakohane teave ja dokumendid.

Teine ja kolmas küsimus

62 Oma teise ja kolmanda küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult esiteks, kas olukorras, kus vastus esimesele küsimusele on jaatav, on sellise otsuse sisu nagu põhikohtuasjas piisav selleks, et täita pädevate ametiasutuste põhjendamiskohustust, ning teiseks palub vajaduse korral selgitada, millises vormis peab põhjendus olema.

63 Kuigi – nagu tuleneb ka vastusest esimesele küsimusele – põhjendused ei pea tingimata sisalduma otsuses endas, millega leitakse, et KMH ei ole vajalik, võib pädev ametiasutus, kohaldades asjakohast siseriiklikku õigust või omal algatusel otsuses viidata põhjendustele, millele see otsus tugineb.

64 Sellises olukorras peab otsus olema selline, et see võimaldaks huvitatud isikutel hinnata, kas neil on otstarbekas kõnealuse otsuse peale kaebus esitada, võttes võimaluse korral arvesse asjaolusid, mis võidi neile hiljem teatavaks teha.

65 Sellistel tingimustel ei saa välistada, et põhikohtuasjas on Secretary of State'i poolt esitatud põhjendus piisav, võttes arvesse eelkõige asjaolusid, mis on juba huvitatud isikutele teatavaks tehtud, tingimusel et viimastel on võimalus pädevatelt ametiasutustelt taotleda ja saada täiendavalt vajalikku lisateavet ning et ametiasutuste sellekohane otsus allub kohtulikule kontrollile.

66 Seega tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et olukorras, kus liikmesriigi otsus, millega leitakse, et direktiivi 85/337 II lisas loetletud tööde puhul ei ole vajalik nimetatud direktiivi artiklitele 5–10 vastav KMH, viitab põhjustele, millele see otsus tugineb, on nimetatud otsus piisavalt põhjendatud juhul, kui selles sisalduvad põhjused koos huvitatud isikutele juba teatavaks tehtud asjaoludega ja nende taotlusel siseriikliku pädeva ametiasutuse poolt neile edastatud täiendava vajaliku teabega võimaldavad huvitatud isikutel hinnata, kas neil on otstarbekas nimetatud otsuse peale kaebus esitada.

Kohtukulud

67 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiviga 2003/35/EÜ, artiklit 4 tuleb tõlgendada selliselt, et ei ole nõutav, et otsus ise, millega leitakse, et nimetatud direktiivi II lisas loetletud tööde puhul ei ole keskkonnamõju hindamine vajalik, sisaldaks põhjusi, mille alusel pädev ametiasutus leidis, et keskkonnamõju hindamine ei ole vajalik. Kuid kui huvitatud isik seda taotleb, on pädeval ametiasutusel kohustus huvitatud isikut teavitada põhjusest, millest tulenevalt selline otsus tehti, või teha kättesaadavaks asjakohane teave ja dokumendid.**

2. **Olukorras, kus liikmesriigi otsus, millega leitakse, et direktiivi 85/337, mida on muudetud direktiiviga 2003/35, II lisas loetletud tööde puhul ei ole vajalik nimetatud direktiivi artiklitele 5–10 vastav keskkonnamõju hindamine, viitab põhjendustele, millele see otsus tugineb, on nimetatud otsus piisavalt põhjendatud juhul, kui selles sisalduvad põhjendused koos huvitatud isikutele juba teatavaks tehtud asjaoludega ja nende taotlusel siseriikliku pädeva ametiasutuse poolt neile edastatud täiendava vajaliku teabega võimaldavad huvitatud isikutel hinnata, kas neil on otstarbekas nimetatud otsuse peale kaebus esitada.**

Allkirjad